

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

سال اول - شماره ۲۹
صفحه ۱۶۲

میرسید محمد شمی نماینده مجلس شورای ملی

شنبه ۲۶ اسفندماه ۱۳۲۳

دوره چهاردهم قانونگذاری
شماره مسلسل ۱۳۷۶

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱- صورت مشروح مذاکرات صبح
- چهاردهمین جلسه صفحه ۱ - ۸
- ۲- سؤالات آقایان نمایندگان صفحه ۸
- ۳- انتصابات واحکام صفحه ۸
- ۴- آگهی های ثبتی و رسمی صفحه ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۱۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه بیست و چهارم اسفند ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

۵- تصویب مرخصی ها ۶- بیانات آقای محمد طباطبائی ۷- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع بلاحیه متمم دو دوازدهم بودجه بهمن و اسفند ۸- موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه	۱- قرائت و تصویب صورت خلاصه مجلس ۲- بیانات آقای جمال امامی قبل از دستور ۳- مذاکره راجع به دستور ۴- اعلام نتیجه انتخاب یک نفر ناظر ذخیره بانک و تجدید انتخاب

مجلس يك ساعت و ربع پيش از ظهر بر باست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید.

۱- قرائت و تصویب صورت خلاصه مجلس

صورت مجلس روز سه شنبه بیست و دوم اسفند را آقای (هاشمی) منشی بشرح زیر قرائت نمودند

مجلس یک ساعت و ربع پیش از ظهر بر باست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل و صورت جلسه قبل قرائت و تصویب شد.

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:

غائبین با اجازه آقایان، فتوحی - لنکرانی - غائبین بی اجازه آقایان، طوسی - فرمانفرمائیان - صفوی - گبر - نقابت - اخوان - دولت آبادی - امیر ابراهیمی - حیدر علی امامی - صمصام - سلطانی - دهستانی - سیدضیاء الدین - روحی - سیف پور - علی دشتی - تهرانچی - شریعت زاده - خلعت بری - تهرانی - دهقان - مجد - رضا - تجدد - پوررضا - قشقایی.

دیر آمده بی اجازه، آقای اریه

آقای تیمورتاش به عنوان مخالفت با ورود در دستور راجع بلزوم توجه عاجل دولت پتین و اعزام نماینده مانی برای کنفرانس سانفرانسیسکو و اهمیت و فوریت موضوع مختصری ایراد و چون معارض دیگری

نبود راجع بانقلاب کمیسیون رسیدگی بواقعه ۱۵ اسفند که قبلاً جزء دستور شده بود دو نفره پیشنهاد یکی از طرف آقای دکتر عبده راجع بتشکیل کمیسیون تحقیق هفت نفری از طریق فرعه برای رسیدگی بحوادث ۱۵ اسفند و تقدیم گزارش در طرف یکماه و دیگری به عنوان طرح قانونی بقید دو فوریت از طرف آقایان مظفرزاده و مهندس فریور و عده دیگر دایر بتشکیل کمیسیون فرعی مرکب از شش نفر بحکم فرعه و تنظیم گزارش تا ۲ فروردین ۱۳۲۴ قرائت و پس از توضیح آقای مظفرزاده، آقای دکتر عبده نیز با طرح نامبرده موافقت و پیشنهاد خود را مسترد و بر حسب نظر ایشان موافقت امضا کنندگان طرح عده اعضاء کمیسیون هفت نفر تعیین و در فوریت اول طرح پیشنهادی آقای مصطفی کاظمی با انتخاب کمیسیون از طریق فرعه مخالف و معتقد بودند برای حصول منظور و تشخیص مقصودین واقعی حادثه ۱۵ اسفند عده اشخاص ذیصلاحیت و بصیر بامور قضائی و تحقیق از مجلس باشب انتخاب گردید پس از توضیحات

ایشان ب فوریت اول اخذ رای شده تصویب و در فوریت دوم آقای محمد طباطبائی مخالف و موضوع را خارج از صلاحیت مجلس شورای ملی دانسته و با تصویب فوریت اول طرح عقیده داشتند از فوریت دوم صرف نظر شده و با ارجاع بکمیسیون طرح مزبور تکمیل و با توجه بتجه موجبات و وسائل لازمه گزارش آن تقدیم گردد، بالاخره فوریت دوم نیز تصویب و نسبت باصل موضوع طرح با حذف جمله (بطرف مردم) عبارت (تعیین مسئولین شلیک بطرف مردم) بر حسب پیشنهاد آقای جواد مسعودی و موافقت امضا کنندگان طرح رای گرفته شده تصویب و برای انتخاب کمیسیون اقتراح بعمل آمده آقایان: شجاع - فیروز آبادی - ذوالفقاری - دهستانی - عامری - فرودود کمتر مجتهدی انتخاب شدند برای انتخاب یک نفر ناظر ذخیره بانک ملی بدو آقایان: نبوی - تولیت - خاکباز - صدریه کفائی از طریق فرعه و آقای صادق از طرف هیئت رئیسه برای نظارت در استخراج آراء تعیین پس از آن اخذ رای بعمل آمده و مقرر گردید این هیئت آراء استخراج و نتیجه را در جلسه آتی به عرض مجلس برسانند.

آقای حاجقی منبر کمیسیون عرایض و مرخصی با استناد ماده ۶۹ آیین نامه داخلی گزارشی از طرف کمیسیون عرایض شتمل بر پنج قسمت راجع بشکایات بازداشت شدگان سیاسی و مذاکره دولت با مقامات مربوطه برای استخلاص آنان و شکایات عده از اهالی کشور که در نتیجه حوادث شهریور اموالشان از بین رفته یا مصادره گردیده و لزوم مذاکره از طریق وزارت امور خارجه با مراجع مربوطه برای جبران خسارات آنان و درخواست آموزگاران و دبیران و مدیران مدارس دولتی و ملی دایر بضرورت تقدیم ماده الحاقیه بقانون تملیقات عمومی اجباری حسب وعده وزارت فرهنگ برای تأمین منظور و مساعدت با آقایان

این مذاکرات یکصد و چهاردهمین جلسه از چهاردهمین دوره قانونگذاری

تذکار بدولت برای برقراری شهریه دربار وراثت دکتر حامدی - ترفیعی و آزادی و بالاخره شکایت ورثه فرح زان منقول در پلر چستان دائر بر رسیدگی به موضوع قتل بمرض مجلس شورای ملی رسانده و آقای دکتر عبده نیز در تأیید گزارش کمیسیون ضرورت تهیه کار برای کسانی که از بارداشت مستخلص گردیده اند شرحی ایراد و آقای وزیر دارائی توضیحا اظهار داشتند نسبت به پیاز داشت شدگان از طرف دولت مساعدت مالی شده و نیز ضمن بختنامه دستور داده شده بایجاد شدن محل اشخاصی را که مستخلص شده اند بخدمت پیروز -

آقای هاشمی اصولا تنظیم گزارش را با این صورت منطبق با مقررات آیین نامه داخلی اصول و سوابق پارلمانی ندانسته و عقیده داشتند مجلس وارد دستور شده بصوب لوایح ضروری ارفقیل برود چه و غیره بپردازد.

آقای وزیر پیشه و هنر و بازرگانی در جواب سؤال آقای فرهودی راجع به ۱۰ فقره معامله که در نه ماهه اخیر سال ۱۳۲۳ بجزان ۵۰ میلیون ریال برای خرید مواد چربی جهت مصرف کارخانجات صابون سازی و کدیسیرین سازی بدون رعایت مناقصه بعمل آمده و قریب ده میلیون ریال خسارت بدولت و بالتبعیه بصرف کنندگان کشور رسیده توضیح دادند از طرف رئیس حسابداری کارخانه بعنوان نماینده کمی دارائی قرار دادهائی بنام کارخانه انجام و قریب ۵۰ میلیون ریال مواد چربی معامله شده که در هیچ يك از آنها کسب اجازه وزارت پیشه و هنر نشده و رعایت تشریفات قانونی مالی را معمول نداشته

و موضوع مردود توجه وزارتخانه واقع و بازرسی دقیق برسیه که - و ن وجهت بازرسی بعمل آمده و با توجه بمفاد گزارش این هیئت رئیس حسابداری متخلف از مقررات تشخیص و با بروز تخلفات و عدم رعایت صرفه خراجه دول - مظنون بسوء استفاده و معامله مواد چربی ساخته شده و موضوع برای تعقیب و رسیدگی بیوان کفیر احاله گردید و از اول فروردین ۱۳۲۴ نیز بر حسب نظر دولت کلیه کارخانجات دولتی بطریق بازرگانی اداره خواهد شد پس از اظهارات مجدد آقای فرهودی در همین موضوع و تذکار مسئولیت آقای وزیر و پاسخ آقای وزیر پیشه و هنر دائر بانجام وظیفه در حدود قانون.

آقای ذکائی پیشنهاد نمودند گزارش کمیسیون بودجه راجع بمواد مقدم لایحه دو دوازدهم بودجه بهمن واسفند مطرح شود آقای فیروز آبادی مطرح گزارش متخالف و بعد مخالفت خود را مسترد نموده سوم سزایش کمیسیون بودجه قرائت و آقای فیروز آبادی بعنوان مخالف از بجاظ انقضای سال عقیده داشتند اعتراضات منظور به توجه باوضاع مالی کشور در بودجه سال آتی بی - بینی گردد پس از بیانات آقای دکتر اعتبار و توضیح آقای وزیر دارائی راجع به - فقره اعتبار بی بینی شده در ماده برای هزینه های انتفاعی و تنهات دولت ضرورت تصویب آن - آقای محمد طباطبائی بعنوان اخطار نظامنامه بطرح گزارش کمیسیون بعنوان متمم لایحه دو دوازدهم که بتصویب رسیده و مرحله اجراء در آمده مخالف و این گزارش را لایحه مستقل و جدیدی مشتمل بر مواد و فقرات مختلفه دانسته و معتقد بودند مواد بترتیب شماره بندی شده و بترتیب عادی مورد شور قرار گیرد. آقای فاطمی مخبر کمیسیون باین نظر به موافق و گزارش کمیسیون از ماده اول تنظیم و شور در کلیات آن مطرح و آقای فرهودی مخالف بودند ولی چون عده برای مذاکره کافی نبود مذاکره در موضوع بجلسه روز پنجشنبه ۲۴ اسفند ماه سه ساعت قبل از ظهر در کول و مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر

رئیس - اعتراضی هست؟ آقای امامی بفرمائید. **امامی** - مخبر قربان بنده اعتراضی بصورت جلسه ندارم ولی يك توضیح لازمی دارم که قبل از دستور میخواهم عرض کنم.

رئیس - آقای دهستانی ، **دهستانی** - بنده رادر جلسه يك شنبه و سه شنبه فائز بی اجازه نوشته بودند ، بنده در جلسه يكشنبه و سه شنبه هر دو را با اجازه بودم خواستم عرض کنم که اصلاح بفرمائید .

رئیس - اصلاح بشود اعتراض دیگری نیست؟ (گفته - خیر) صورت جلسه تصویب شد .

آقای جمال امامی در جلسه پیش يك توضیحاتی راجع بآن چیزی که مربوط بخودشان بود میخواهند بدهند اجازه بفرمائید (نماینده دان - بفرمائید) آقای جمال امامی .

۲ - بیانات آقای جمال امامی قبل از دستور **جمال امامی** - آقایانی که ناظر قضایای ۱۰ اسفند بودند شاهدند که در آن موقع خیلی مشکل بود که انسان احساسات و اعصاب خود را کنترل کند من هم عصبانی و احساساتی هستم و از این قاعده مستثنی نبودم از پیش آمدی که شد بی اجازه متأسفم و عقیده منم علاقمندان ب حفظ حیثیت و انبیت کشور باید علاقمند به حیثیت ارتش باشند - (صحیح است) و لباس سربازی را محترم بدانند (صحیح است) همین طور هم هست و تمام ایرانی ها با ارتش خودشان تلاطمند هستند ، شاهد من کاغذی است که چند روز قبل از بریز رسیده است .

مهندس فریور - ولی نه ب حکومت نظامی **یمین اسفندیاری** - فرقی نمیکند هر کس که لباس نظام در بردارد .

امامی - بنده بطور کلی عرض میکنم خلط محیط نکند بنده ارتش ایران را عرض میکنم (صحیح است)

جمعی از نمایندگان - بفرمائید آقای **امامی** - برای آقایان عرض میکنم که در روز پنجشنبه ۱۱ اسفند ماه ... درست توجه بفرمائید .

روز پنجشنبه ۱۱ اسفند ماه بواسطه افتتاح دانشگاه از طرف سربازان ایرانی رژه فوق العاده با عظمتی در تبریز داده شده یادگان مقیم تبریز مجهز بدون سابقه و اصلاح قبلی از نظامه فعلی (آمادگاه) خارج و از خیابان پهلوی با موزیک و بلام زبانی عبور و از خیابان شهبازی بطرف پل منجم حرکت در نزدیکی های پل منجم جمعیت فوق العاده زیاد شده بود و در مقابل نظامی ها شروع بقرانی نمودند از کنار رودخانه عبور نموده بطرف خیابان شش کلان حرکت تا خانه های خیابان منصرر بیست - قربانی نموده بودند . در مقابل بازارچه قربان علی الخصوص خیابان شش کلان احساسات اهالی باندازه ای بود که فریاد زنده باد شاهنشاه ایران و ارتش با عظمت در واقع گوش فلک را کر میکرد . (سنندجی - زنده باد اهالی تبریز) در خیابان شش کلان نقطه های انفصالی از طرف اهالی ایرانشده استقبال و احساسات و کثرت جمعیت باندازه ای بود که حرکت ارتش تحت اراده اهالی و مردم بود (یمین اسفندیاری - آفرین) مبلغ زیادی پول نقره بیای نظامیان نتاشد . این روحیه و احساساتی که در اهالی توپ دیده بود تا کنون سابقه نداشت (جمعی از نمایندگان - احسنت - احسنت) و باندازه ای از طرف مردم حسن استقبال میشد و احساسات بخرج میدادند که کار از شادی و خوشبختی دستزدن و هورا کشیدن و زنده باد گفتن بگریه و زاری کشید (دکتر طاهری - بسیار خوب است) (خنده نمایندگان) در سر هر کوچه

و هر محله و مقابل هر دکان اسبند با آتش می انداختند

از طرف دیگر چندبار در مجلس شورای ملی راجع بعیدی مستخدمین جزء صحبت شد - اجازه بدهند که تذکر داده شود بدولت و دولت هم تا کنون تصمیمی روی این موضوع نگرفته است از طرف ریاست مجلس شورای ملی هم گویا بدولت مراسله ای نوشته اند و دولت جواب داده است که يك بیا بون و ششصد هزار ریال برای عیدی مستخدمین جزء لازم است و این اعتبارش موجود نیست ، در حال بایستی دولت يك کاری بکند که در این شب عیدان عیدی مختصر بيك مشت مستخدمین جزء برسد و در این شب عید يك پولی دریافت کنند شایند يك گشایش برایشان پیدا بشود . آقای جمال امامی در ضمن صحبتشان فرمودند که مردم در تبریز طلا و نقره بیای نظامیان نثار کردند و الله من باور نمی کنم که پیش ملت ایران طلا و نقره ای باقی مانده باشد (سنندجی - چرا آقا) که نثار بکنند زیرا دستگاه حاکمه بقدری آنها را درقبال این احساسات بعضی از ورق پاره ها و اشخاصی که این ورق پاره های امروزه را منتشر میکنند بآذربایجان می توهمین میکنند و بنده میگویم که این ها باید بروند و درس وطن پرستی را از آذربایجانها یاد بگیرند (صحیح است)

۳ - مذاکره راجع بدستور **رئیس** - عده ای از آقایان از قبیل آقای اردلان فیروز آبادی - رحیمیان - آوانسیان - دکتر رانمش - تبادیان - لنگرانی ...

یمین اسفندیاری - وقس علیهذا (خنده نمایندگان) **رئیس** - جمعی دیگر اجازه نطق قبل از دستور خواسته اند ... **جمعی از نمایندگان** - دستور دستور **فیروز آبادی** - بنده مخالفم **دکتر کشاورز** - بنده مخالفم . **رئیس** - آقای فیروز آبادی مقدم بفرمائید . **دکتر کشاورز** - اجازه میفرمائید ؟ **فیروز آبادی** - خوب ایشان هم چون اجازه خواسته اند بفرمائید

رئیس - خوب شما بفرمائید آقای دکتر کشاورز . **دکتر کشاورز** - اول بنده يك ایراد نظامنامه ای داشتم و آن این بود که وقتی آقای جمال امامی صحبت کردند ، صحبتشان قبل از دستور بود که بایشان اجازه دادید ، چون بوجه دیگری در اول جلسه صحبت کردن مورد ندارد و عجالتا آقای جمال امامی صحبتشان را کردند بنابراین وجه مخالفت بنده با ورود در دستور معنی ندارد ، چون اجازه دادید نطق قبل از دستور او ایشان هم حرف زدند بدون اینکه برسید از مجلس که آیا موافق هست بانطق قبل از دستور یا نه و اما علت مخالفت بنده با ورود در دستور این است که مدت ها است آقایان نمایندگان اجازه نمیدهند که قبل از دستور راجع بحوزه های انتخابیه خودمان صحبت هائی کنیم زیرا وقایعی در حوزه های انتخابیه ما اتفاق افتاده گفتن آنها در مجلس شورای ملی لازم است ، الان هم بنده برای مثال مرض میکنم در دهات بندر پهلوی آبله پیدا شده است ، تیفوس پیدا شده است بوزارت بهداشت هم تذکر داده شد است و هنوز توجه کاملی نگردانند و این مطالب باید در مجلس شورای ملی گفته شود و تذکر داده شود که شاید توجه بکنند دولت و وزارت بهداشتی بان نقاط و رسیدگی باین کار ها بکنند

رئیس - آقای دکتر راجع بدستور فرمائید بکنید . **دکتر کشاورز** - راجع بدستور بود **رئیس** - راجع بعیدی اقدام شده ولی جوابی هنوز نرسیده است باز هم اقدام میکنم در مجلس شورای ملی هم همه و کلاه نروم مسئله را تصدیق کردند و صحبت کردند باز هم اقدام خواهیم کرد . آقای فیروز آبادی فرمایشی داشتید ؟

فیروز آبادی - بلی بنده هم با ورود در دستور مخالفم چونکه ... الان ۴ ماه است **یمین اسفندیاری** - با ورود در دستور مخالفت شد حالا باید رای بگیریم چون ضمن مخالفت با دستور همه صحبت میکنند

محمد طباطبائی - آقای دکتر کشاورز مطالب خودشان را فرمودند ولی دلیل مخالفت خودشان را اظهار نکردند اجازه میفرمائید . بنده عرض کنم **جمعی از نمایندگان** - رای رای **رئیس** - (خطاب بآقای فیروز آبادی) اگر مخالف بادستور هستید صحبت کنید و الاری بگیریم **عده از نمایندگان** - رای بگیریم آقای **قیادیان** - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - چون میفرمائید رای بگیریم رای فرمائید (اکثر نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد . آقای دکتر شفق پیشنهاد کرده اند و عقیده شان هم این است که بر طبق نظامنامه چون مربوط بدستور است حق تقدم دارد صحیح هم هست اگر اجازه بفرمائید پیشنهاد ایشان خوانده شود و توضیح بدینند بعوداد دستور بشود چون بموجب ماده ۹۷ تقاضای راجع بدستور حق تقدم دارد پس ممکن است تقاضای بنده را مطالعه بفرمائید ایشان پیشنهاد کرده اند و تقاضایشان این است که خوانده میشود و اگر آقایان موافقت کردند و رای دادند مطرح شود .

پیشنهاد میکنم فوریت طرح راجع بحاضر شدن دولت در اولین جلسه همراه برای دادن گزارش و پاسخ بسؤالات که در حدود سی چهل نفر از آقایان امضاء فرموده اند و تقدیم شده مطرح شود .

دکتر شفق - آن پیشنهاد بنده را که منظورم بود نخواندند در آن جا يك کمی بد بخانه مثل اینجا انتظامات محفوظ نیستند . يك پیشنهادی داده بودم و حالا خودم عرض میکنم بنده پیشنهاد کردم روزهای شنبه و یکشنبه و دوشنبه مجلس منعقد شود تا مطالب و طرحهای لازم فوری را پیش از حلول عید بگذرانند بنده نظرم این بود که این سه روز را جلسه بکنیم و طرحها و مطالب فوری از جمله قانون نظام وظیفه که آقایان هم متذکر شدند جوانان می آیند و به منظور بلام تکلیف و مردد می مانند بایک عده زیادی از لواجیح که همین طور بلام تکلیف مانده و گزارش آنها هم داده شده است مطرح بشود و بگذرد چون این چهار پنج جلسه در حال تشنج گذشت و کاری انجام ندادیم این دو سه جلسه را مرتب با شرم و یکی دو دقیقه بیشتر بنشینیم و این کارها را بگذرانیم ، بنده در روزنامه خواندم که آقای آیدن وزیر امور خارجه انگلستان در پارلمان انگلستان پیشنهاد کرده بود که از ساعت يك تا هشت و نیم هر روز مجلس منعقد بشود حالا هم بنده معتقدم آقایان رای بدهند باین پیشنهاد که ما اقلاد در این باب و این چند روز قبل از عید دو سه جلسه بنشینیم و کار کنیم و خواهش میکنم آقایان هم موافقت بفرمائید

رئیس - جنابعالی دو پیشنهاد کرده بودید و اسم دستور را آورده بودید بنده خیال کردم که آن پیشنهاد اولی منظور نظرتان است و خوانده شد آقای مهندس فریور

مهندس فریور - آقای وزیر جنک که مریض هستند معاونی هم که بمجلس شورای ملی معرفی شده باشد ندارند و من با آقای سرتیب مقدمتد معاون وزارت جنک تلفون کردم ایشان هم گفتند من رسمیتی ندارم از آن طرف هم اداره نظام وظیفه آگهی منتشر کرده و مردم را احضار کرده است این لایحه هم خیلی فوریت دارد وقتش میگذرد بنده میخواستم بپرسم و از آقای رئیس خواهمش کنم که تکلیف این قضیه را معلوم بفرمائید چون این لایحه بحث زیادی ندارد شور در کلیاتش تمام شده و در پیشنهادات بودیم ممکن است آقای وزیر جنک هم خدای نکرده بکمال دیگر مریض باشند پس تکلیف این کار چه میشود هیئت دولت مسئولیت مشترک دارد خوب است یکی از آقایان وزراء مسئولیت را قبول کند (عرض کردم چون هیئت دولت مسئولیت مشترک دارند) آقای آراسته الان اینجاست شرف دارند لایحه مطرح شود معطلی زیادی هم ندارد و بگذرد .

رئیس - عجلان پیشنهادی که شده است برای این است که روزهای شنبه و یکشنبه و دوشنبه جلسه باشد برای بقیه کار های فوری (مهندس فریور - یکیش همین است) عجلان پیشنهاد آقای دکتر شفق قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم که روز های شنبه و یکشنبه و دوشنبه مجلس منعقد شود تا مطالب و طرحهای لازم فوری را پیش از حلول عید بگذرانند .

رئیس - این را آخر جلسه مطرح بفرمائید

پیشنهاد میکنم لایحه نظام وظیفه مطرح شود **رئیس** - پیشنهاد آقای بهبهانی مقدم است قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم پس از تجدید انتخاب ناظر بانك در درجه اول چند ماده بایق بنده بودجه مطرح شود .

رئیس - بفرمائید توضیح بدهید . **بهبهانی** - البته کارهای خیلی عمده فوری در مجلس هست و همه هم لازم است که مجلس در آن ابواب يك نظری بدهد من جمله لایحه نظام وظیفه است من جمله چیز های دیگر است ولی بنده تصور میکنم که بهمان دلایلی که آقای دکتر کشاورز گفتند امروز يك گرفتاری برای مردم پیش آمده است شب عید است و کلیه مستخدمین علاوه بر این که معطل این بودجه هستند بودجه سال آتی هم منوط بگذشتن این بودجه است علاوه بر این يك عده از کارمندان و عملجات و کارکنان ادارجات و کارخانجات آنها دو ماه است سه ماه است بانها حقوق نرسیده بآن اضافاتی که بایستی برایشان منظور بشود نشده است باید این چند ماده بودجه بگذرد که بتواند بودجه سال آتی را مرتب نمایند در این بودجه و به منظور این بچارهائی که دو سه ماه است حقوق نگرفته اند از کارکر های کارخانجات که حقوق آنها پرداخته شود . شاید يك عده ای بلواجیح دولت نظر موافق نداشته باشند ولی آقایان توجه بفرمائید که مسئله بودجه مسئله ای است که مربوط بکارمندان دولت و عملجات کارخانجات است و این امر هم مربوط بکار دولت نیست اگر دولت هم نباشد بایست حقوق این مردم را بپردازیم (صحیح است) چنانچه ملاحظه فرمودید از اول تشکیل این کابینه هنوز کابینه ای تشکیل نشده بود و در خود مجلس دو دوازدهم تصویب کردند پیشنهاد خود آقایان نمایندگان بنا بر این مانعی ندارد که این دو سه ماده باقی مانده بودجه بگذرد آقایان موافقت بفرمائید که سرعت بگذرد که برای مردم پیش آمد سوئی فراهم نشود از این جهت که من این تقاضا را کردم عرض کردم که این انتخاب آن یک نفر ناظر ذخیره بانك بعمل بیاید بطوری که بنده شنیده ام در دنه اول اکثریت حاصل نشده گرچه گزارش آن خوانده نشده آن گزارش خوانده شود و مجددا رای بگیرند و بعد لایحه بودجه مطرح کنیم و آنرا تمام کنیم

پیشنهاد میکنم لایحه نظام وظیفه مطرح شود **رئیس** - پیشنهاد آقای بهبهانی مقدم است قرائت میشود .

پیشنهاد میکنم پس از تجدید انتخاب ناظر بانك در درجه اول چند ماده بایق بنده بودجه مطرح شود .

رئیس - این را آخر جلسه مطرح بفرمائید

۴- اعلام نتیجه انتخاب یکمفر ناظر ذخیره بانك و تجدید انتخاب رئیس - مخالفی نیست (گفته شد - ذخیره) پس شروع میکنیم بتجدید انتخاب يك نفر ناظر ذخیره بانك .

بعضی از نمایندگان -- راپورت تیلی خوانده شود (بترتیب زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست عالییه مجلس شورای ملی نتیجه استخراج آراء مأخوذه در جلسه ۱۲۲-اسفند ۱۳۲۳ راجع بانتخاب یکمفر ناظر بانك ملی بشرحی است که ذیلا بعرض میرسد :

عده حاضر ۹۳ عده آراء مأخوذه ۹۳ صاحبان رای ۱ آقای مخبر فرهمند ۳۸ آقای صادقی ۳۶ آقای اردلان ۹ آقای نبوی ۵ آقای دکتر کبان ۲ آقایان دکتر شفق - فیروز آبادی - نه الاسلامی فرمند - هر یک يك رای داشته اند بنابراین اکثریت تام حاصل نشده است .

هاشمی - بنابراین اکثریت حاصل نشده است .
اردلان - اجازه میفرمائید ؟
رئیس - بفرمائید .

اردلان - بنده میخواستم از حسن ظن آقایان نمایندگان تشکر کنم و استدعا کنم آرائی که بنده داده شده بکار محترم بنده با آقای صادقی بدهند .

رئیس - شروع میکنیم برای گرفتن عده حاضر ۹۲ (اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - چون باید آقای وزیر دارائی بیایندو بایشان هم تلفن شده است تا آمدن ایشان اگر آقایان اجازه بفرمایند خبرهای مرخصی که حاضر شده و آنلی صادقی هم پیشنهاد کرده اند قرائت شود . در ضمن هم آقایان نظار آراء را در خارج استخراج خواهند نمود .

بعضی از نمایندگان - عده برای اخذ رای کافی نیست خوب است لایحه نظام وظیفه مطرح شود

رئیس - آقای صمصام هم تازه آمده اند و ایشان هم رای داده اند بنابراین عده رای دهندگان ۹۳ نفر میشوند . شروع میشود بقرائت گزارش که بیسیون عرایض - مرخصی آقای دکتر فلسفی خوانده میشود (بترتیب زیر خوانده شد)

۵- تصویب مرخصی ها
آقای دکتر فلسفی درخواست یکماه مرخصی از تاریخ ۱۲ ر ۱۱ ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد

رئیس - آقایانی که بایست روز مرخصی آقای مهندس فریور موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند)

رئیس - مخالفی نیست ؟ آقای فیروز آبادی بفرمائید .

فیروز آبادی - بنده مخالفم خدا شاهد است بهیچوجه با شخص نیست ولی از آنجائی که می بینم که بایستی کارهای بزرگ و درستی از مجلس شروع شود تا دیگران هم تاسی بکنند بنده می بینم امروز خزینه دولت خالی شده و باآخر سال هم چیزی نداریم هر چند که این مرخصی ها چیزی نخواهد شد و بیش از ۸۰۷-۱۰ هزار تومان بیشتر نمی شود ولی يك

شاهی راهم بنده اهدیت میدهم و از آقایان نمایندگان خواهش میکنم که این حقوتی را که کارش را نکرده اند صرف نظر بفرمایند و باین طریق يك سره شقی بخارج بدهند والا اگر ما يك کار نکرده را مزه بخواهیم سرمشق بدی است که بدیگران خواهیم داد و از آن جهت بنده بانام این مرخصی ها مخالف این را عرض میکنم و بقیه را بهمین یکی مجول میکنم .

رئیس - آقای حاذقی .
حاذقی - بنده لازم است يك تذکری بعرض مجلس محترم برسانم و آن این است از اظهاراتی که جنبه منفی دارد خوب است يك قدری خود داری شود که وقت مجلس کمتر گرفته شود . همانطوری که خود مجلس تصویب گرفته است هر نماینده ای در ظرف دو سال حق دارد دو ماه از مرخصی قانونی استفاده نموده و از حقوق آنهم استفاده نماید . کمیسیون عرایض و مرخصی هم همین موضوع را در نظر گرفته است و تا این حدود یعنی دو ماه در ظرف این دو سال با مرخصیها موافقت میکنند یعنی برای هر سال یکماه و ما از این مدت مطابق میل آقای فیروز آبادی با هیچ مرخصی موافقت نشده است مگر این که حقوقش را بفتح مجلس ضبط کرده است و همچنین اگر کسی مرخصی و بیمار بود باز ارائه دادن تصدیق بامت بیماری موافقت شده است بنابراین این تصمیمی که گرفته شده است برای همین موضوع است و غیر از این هم نیست .

جمعی از نمایندگان - رأی رای

رئیس - البته آقایان نمایندگان زندگانشان هم بکنواخت نیست بعضی از آقایان هستند که می توانند از حقوقشان صرف نظر کنند ولی هم نمیتوانند رای بگیریم یکماه مرخصی . آقای دکتر فلسفی آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای مخبر فرمند قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

آقای مخبر فرمند تقاضای چهار روز مرخصی از تاریخ استفاده نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده است اینك گزارش آن بعرض میرسد

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای دکتر زنگنه ، از تاریخ ۲۲ بهمن ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده است اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای ظفری ، از تاریخ ۲۲ بهمن ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده است اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای فلسفی ، از تاریخ ۱۲ ر ۱۱ ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده است اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای پور رضا ، از تاریخ سوم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض

آقای رحیمیان درخواست بیست روز مرخصی از تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۲۳ نموده اند و با درخواست ایشان موافقت شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای رحیمیان ، از تاریخ ۲۴ مرداد برای استفاده از بقیه مرخصی خود بعمل حرکت نموده اند بوجوب گواهی پزشك معالج از تاریخ ۱۵ شهریور تا آخر مهرماه (چهار و پنج روز) مرخصی با جملجه بوده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با جملجه و پنجروز تصدیق مرخصی ایشان و بیست روز بقیه مرخصی يك ماه سابق که استفاده نکرده بودند و مجموعاً شصت و پنج روز میشود موافقت نموده اینك گزارش آن بعرض می رسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شده مرخصی آقای رحیمیان ، از تاریخ ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده است اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای پور رضا ، از تاریخ سوم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض

آقای رحیمیان درخواست بیست روز مرخصی از تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۲۳ نموده اند و با درخواست ایشان موافقت شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای پور رضا ، از تاریخ سوم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض

آقای رحیمیان درخواست بیست روز مرخصی از تاریخ ۱۹ بهمن ۱۳۲۳ نموده اند و با درخواست ایشان موافقت شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای پور رضا ، از تاریخ سوم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض

و مرخصی با یکماه آن موافقت نموده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

و مرخصی با یکماه آن موافقت نموده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - آقایان موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . خبر مرخصی آقای محمد حسین فسقانی ، از تاریخ هشتم اسفند ماه ۱۳۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینك گزارش آن بعرض میرسد .

آقای اخوان ایشان تشریف برده اند بامریکا اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب نرود بنده این تصویب دوممهم خارجی دارد اول حقوق ان مدت پرداخت میشود و دیگر این که مجلس شورای ملی اینطور موافقت کرده است عرض اینکه در مجلس باشند و اینجا وظیفه خودشان را انجام بدهند تشریف برده اند بامریکا و اینجا وظیفه میکنند (دکتر کشاورز - ان مربوط نیست آقای حریفی است میزبان) اجازه بدهید آقایا فرض بفرمائید مایک نفر نماینده داریم آقای تهرانی که مریض هستند اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب کرده اولاً حقوقش را پرداخت میکند و بعد هم تأیید میکنند که آقای تهرانی تمارض نکرده اند غیبت بدون جهت نکرده اند حقیقه مریض هستند (فداکار - مجلس شورای ملی که دکتر نیستند) این مرخصی که امروز مطرح است تصویب آن از طرف مجلس شورای ملی بعقبه بنده تصدیق يك روشی است که برای آئینه نمایندگان خوب نیست بنده عرض کردم اگر برای رسیدگی بکارهای حوزه انتخابیه بوده چنانکه بنده ابتدا رای داده ام روز هم با کدام میل رای میدادم ولی اینطور نبود عزیمت این نماینده محترم وسایر همکارانی که بنده اسم بردم باصفهان برای بنده شخصاً (من هیچ کاری به هیچ نماینده دیگر ندارم) يك نگرانی های فوق العاده بوجود آورد که آن نگرانی ها اگر دلیل هر نماینده بود امروز که باین ایام مرخصی باید رای داد حتماً بایستی مخالفت خودش را بگوید شاید بارزی که برای این قسمت دارم ناهایست که من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی عرض کردم از مخبر محترم نموی میکنم بخاری کمی من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی نامه عرض کردم مراجعه بفرمائید درست همان تاریخی است که نماینده محترم آقای کام بخش وسایر آقایان تشریف برده بودند باصفهان برای بنده مقدور نبود که همه روزنامه ها را بخوانم و از جریان معلوم اصفهان و اقداماتی که میشود مسبق بشوم از هیئت رئیس تقاضا کردم این روزنامه هائی که برای مجلس میآید عرض اینکه برود بکتابخانه بگذارند در سرسرای مجلس که همه نمایندگان از تمام جریان ملکیت با خبر باشیم چون برای بنده مقدور نیست که همه روزنامه ها را داشته باشم مناسفانه هیئت رئیس ابتدا توجهی باین نامه من نکردند (دکتر معظی - در کتاب خانه يك اطاق مخصوصی برای اینکار هست) فقط يك روزی آقای طوسی در راهرو بنده فرمودند که نامه شماره در هیئت رئیس خوانند و هیئت رئیس آن را تصویب نفرمودند . مهذا آقایان نمایندگان را بنده بخاطر میآورم که در ابتدای دوره چهاردهم در همین جا يك جلسه تمام راجع باصفهان بنده آقای سیف پور ، آقای دکتر کشاورز ، آقای فداکار و سایر آقایان صحبت کردیم و تمام از نگرانی هائی بود که در آنجا بوجود آمده بود آقای مهندس فریور دولت وقت را استیضاح کردند . همین رئیس الوزرای وقت آمد و گفت من يك اصفهانی را در آتش میدهم ...

فداکار - شوخی میکرد .

مهندس فریور - و نه فرموده بود که چطور آرام کرد .

دکتر کشاورز - بنده در شعور نداشتم .

اردلان - و بالاخره فرمودند که من آقای افشار را فرستادم ...

دکتر کشاورز - و نه فرموده بود که چه حرف زدند آنجا را آرام کردند .

اردلان - ترتیب این آقایان در آنجا که ما

آقای اخوان ایشان تشریف برده اند بامریکا اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب نرود بنده این تصویب دوممهم خارجی دارد اول حقوق ان مدت پرداخت میشود و دیگر این که مجلس شورای ملی اینطور موافقت کرده است عرض اینکه در مجلس باشند و اینجا وظیفه خودشان را انجام بدهند تشریف برده اند بامریکا و اینجا وظیفه میکنند (دکتر کشاورز - ان مربوط نیست آقای حریفی است میزبان) اجازه بدهید آقایا فرض بفرمائید مایک نفر نماینده داریم آقای تهرانی که مریض هستند اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب کرده اولاً حقوقش را پرداخت میکند و بعد هم تأیید میکنند که آقای تهرانی تمارض نکرده اند غیبت بدون جهت نکرده اند حقیقه مریض هستند (فداکار - مجلس شورای ملی که دکتر نیستند) این مرخصی که امروز مطرح است تصویب آن از طرف مجلس شورای ملی بعقبه بنده تصدیق يك روشی است که برای آئینه نمایندگان خوب نیست بنده عرض کردم اگر برای رسیدگی بکارهای حوزه انتخابیه بوده چنانکه بنده ابتدا رای داده ام روز هم با کدام میل رای میدادم ولی اینطور نبود عزیمت این نماینده محترم وسایر همکارانی که بنده اسم بردم باصفهان برای بنده شخصاً (من هیچ کاری به هیچ نماینده دیگر ندارم) يك نگرانی های فوق العاده بوجود آورد که آن نگرانی ها اگر دلیل هر نماینده بود امروز که باین ایام مرخصی باید رای داد حتماً بایستی مخالفت خودش را بگوید شاید بارزی که برای این قسمت دارم ناهایست که من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی عرض کردم از مخبر محترم نموی میکنم بخاری کمی من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی نامه عرض کردم مراجعه بفرمائید درست همان تاریخی است که نماینده محترم آقای کام بخش وسایر آقایان تشریف برده بودند باصفهان برای بنده مقدور نبود که همه روزنامه ها را بخوانم و از جریان معلوم اصفهان و اقداماتی که میشود مسبق بشوم از هیئت رئیس تقاضا کردم این روزنامه هائی که برای مجلس میآید عرض اینکه برود بکتابخانه بگذارند در سرسرای مجلس که همه نمایندگان از تمام جریان ملکیت با خبر باشیم چون برای بنده مقدور نیست که همه روزنامه ها را داشته باشم مناسفانه هیئت رئیس ابتدا توجهی باین نامه من نکردند (دکتر معظی - در کتاب خانه يك اطاق مخصوصی برای اینکار هست) فقط يك روزی آقای طوسی در راهرو بنده فرمودند که نامه شماره در هیئت رئیس خوانند و هیئت رئیس آن را تصویب نفرمودند . مهذا آقایان نمایندگان را بنده بخاطر میآورم که در ابتدای دوره چهاردهم در همین جا يك جلسه تمام راجع باصفهان بنده آقای سیف پور ، آقای دکتر کشاورز ، آقای فداکار و سایر آقایان صحبت کردیم و تمام از نگرانی هائی بود که در آنجا بوجود آمده بود آقای مهندس فریور دولت وقت را استیضاح کردند . همین رئیس الوزرای وقت آمد و گفت من يك اصفهانی را در آتش میدهم ...

فداکار - شوخی میکرد .

مهندس فریور - و نه فرموده بود که چطور آرام کرد .

دکتر کشاورز - بنده در شعور نداشتم .

اردلان - و بالاخره فرمودند که من آقای افشار را فرستادم ...

دکتر کشاورز - و نه فرموده بود که چه حرف زدند آنجا را آرام کردند .

اردلان - ترتیب این آقایان در آنجا که ما

آقای اخوان ایشان تشریف برده اند بامریکا اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب نرود بنده این تصویب دوممهم خارجی دارد اول حقوق ان مدت پرداخت میشود و دیگر این که مجلس شورای ملی اینطور موافقت کرده است عرض اینکه در مجلس باشند و اینجا وظیفه خودشان را انجام بدهند تشریف برده اند بامریکا و اینجا وظیفه میکنند (دکتر کشاورز - ان مربوط نیست آقای حریفی است میزبان) اجازه بدهید آقایا فرض بفرمائید مایک نفر نماینده داریم آقای تهرانی که مریض هستند اگر مجلس شورای ملی مرخصی ایشان را تصویب کرده اولاً حقوقش را پرداخت میکند و بعد هم تأیید میکنند که آقای تهرانی تمارض نکرده اند غیبت بدون جهت نکرده اند حقیقه مریض هستند (فداکار - مجلس شورای ملی که دکتر نیستند) این مرخصی که امروز مطرح است تصویب آن از طرف مجلس شورای ملی بعقبه بنده تصدیق يك روشی است که برای آئینه نمایندگان خوب نیست بنده عرض کردم اگر برای رسیدگی بکارهای حوزه انتخابیه بوده چنانکه بنده ابتدا رای داده ام روز هم با کدام میل رای میدادم ولی اینطور نبود عزیمت این نماینده محترم وسایر همکارانی که بنده اسم بردم باصفهان برای بنده شخصاً (من هیچ کاری به هیچ نماینده دیگر ندارم) يك نگرانی های فوق العاده بوجود آورد که آن نگرانی ها اگر دلیل هر نماینده بود امروز که باین ایام مرخصی باید رای داد حتماً بایستی مخالفت خودش را بگوید شاید بارزی که برای این قسمت دارم ناهایست که من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی عرض کردم از مخبر محترم نموی میکنم بخاری کمی من بهیئت رئیس مجلس شورای ملی نامه عرض کردم مراجعه بفرمائید درست همان تاریخی است که نماینده محترم آقای کام بخش وسایر آقایان تشریف برده بودند باصفهان برای بنده مقدور نبود که همه روزنامه ها را بخوانم و از جریان معلوم اصفهان و اقداماتی که میشود مسبق بشوم از هیئت رئیس تقاضا کردم این روزنامه هائی که برای مجلس میآید عرض اینکه برود بکتابخانه بگذارند در سرسرای مجلس که همه نمایندگان از تمام جریان ملکیت با خبر باشیم چون برای بنده مقدور نیست که همه روزنامه ها را داشته باشم مناسفانه هیئت رئیس ابتدا توجهی باین نامه من نکردند (دکتر معظی - در کتاب خانه يك اطاق مخصوصی برای اینکار هست) فقط يك روزی آقای طوسی در راهرو بنده فرمودند که نامه شماره در هیئت رئیس خوانند و هیئت رئیس آن را تصویب نفرمودند . مهذا آقایان نمایندگان را بنده بخاطر میآورم که در ابتدای دوره چهاردهم در همین جا يك جلسه تمام راجع باصفهان بنده آقای سیف پور ، آقای دکتر کشاورز ، آقای فداکار و سایر آقایان صحبت کردیم و تمام از نگرانی هائی بود که در آنجا بوجود آمده بود آقای مهندس فریور دولت وقت را استیضاح کردند . همین رئیس الوزرای وقت آمد و گفت من يك اصفهانی را در آتش میدهم ...

فداکار - شوخی میکرد .

مهندس فریور - و نه فرموده بود که چطور آرام کرد .

حالا بایستی مرخصی آرتامویب بکنیم این اینظر بنده مجلس شورای ملی نباید تصویب بکند چرا ؟ برای اینکه بنده که نماینده هستم مطابق نظامنامه ارتامویب که نمی توام استیضاح بکنم که چرا باصفهان رفتی (دکتر راند منتس هیچکس نمیتواند بگوید دولت هم که نمی تواند يك نماینده که مصونیت دارد وقتی در اصفهان در يك پیش آمدی مداخله میکند جاو گیری بکند این از حق مصونیت سوء استفاده میکند (دکتر کشاورز - اینطور نیست آنا) فقط مرجمی که و کبل میتواند داد داش را بزند و حرف خودش را بزند (دکتر کشاورز - سوز دل را بفرمائید بهتر است) آن وقتی است که این نماینده میخواهد مرخصی بگیرد بآن مرخصی رای ندهد و چون رای نمیدهم و مخالف هستم دلیل مخالفت خودم براهم باستی بگیرم و مخالفت من فقط در يك جمله بسیار کوتاهی خلاصه میشود (فداکار - پس است دیگر) بنظر جنابعالی پس است بنظر بنده هنوز پس نیست (فداکار - آن جمله را بفرمائید) جمله را عرض میکنم ، در يك جمله بسیار کوتاهی مخالفت بنده خلاصه میشود و آن این است که بنده شخصاً معتقدم که سر پرستی دولت بتنهائی برای بهبودی حال کارگر و زارع کافی است هر گونه دخالتی از طرف هر کس درغیر این مرکز رسمی مجلس شورای ملی بشود بزبان کشور است این عقیده شخصی خودم است و من از عقیده خودم دفاع میکنم

دکتر کشاورز - این سوز دل باطل است

اردلان - این عقیده جنابعالی است عقیده بنده این است .

دکتر کشاورز - دولت هیچوقت از کارگرا دفاع نمیکند

پروین گنابادی - دنیا این عقیده شما را باصل کرده است

اردلان - عقیده بنده این است اگر آقای سیف پور فاطمی یا آقای کام بخش يك نظریاتی راجع به بودی وضع کارگران دارند هر کوش اینچنان است در اصفهان نیست در شیراز نیست در کرمان نیست در یزد نیست در شاهی نیست ما نباید برای يك نماینده مرخصی تصویب کنیم که برود در آنجا برای ما نگرانی ایجاد کنند باین لحاظ عرایض خودم را عرض کردم و علت مخالفت من معلوم شد یعنی بدانند آقایان که نظر شخصی نبود اگر نظر شخصی بود هیچوقت عرض نمی کردم و این نگرانی که برای بنده آمده بود برای هر کدام از آقایان آمده بود حتماً این عرایض را می کرد (فداکار - شہوت کلام بود) البته هر چه آقایان نمایندگان محترم اکثریت مجلس رای بدهند مورد احترام است ولی بنده از آقایان نمایندگان محترم تقاضی میکنم بیک قدری توجه بفرمائید این رای مجلس برای آئینه ما نمایندگان بکند - توری خواهد بود که با وظیفه اصلی ما این است که بایستی از مرخصی خودمان در اینجا استفاده بکنیم باینکه برویم باصفهان یا شاهی

دکتر کشاورز - اینها همه جزء يك جمله بود

مخبر کمیسیون عرایض (آقای حاذقی) - عرض کنم نبل از اینکه جواب نماینده محترم را عرض کرده باشم این تذکره را در حضور همه آقایان میدهم که علی رغم تبلیغات مضری که علیه مجلس نمایندگان مجلس میشود مجلس شورای ملی ، اکثریت محترم مجلس شورای ملی همیشه مراقب انجام وظیفه هست

و با کمال صحت کارهایی که بهشان رجوع شده است انجام میدهند و این تالیفات هم از طرف صدای که شاید دولت نادان ممالکت و یادشندان مفرض ما هستند که گوشش کرده و میکنند که مجلس نمایندگان مجلس را در خارج موهون معرفی کنند و مخصوصاً میخواهند عرض کنم که کمیسیون عرایض و مرخصی که وظیفه دار رسیدگی بر عرایض و مرخصی است نماینده یک شهر نماینده تمام مملکت است و در هر شهری هر حادثه که اتفاق می افتد واقعا وظیفه هر نماینده ای است که بخرج خودش برود آن حادثه را از نزدیک ببیند تا فضاوتش درست باشد و الا من که این جا هستم چه میدانم در اصفهان چه میگردد ، در کوههای نقاشی چه میکنند حتما باید بروم اوضاع را از نزدیک ببینم و با مردم تماس پیدا کنم که بتوانم در قضایای که در جریان است خوب فضاوت کنم آقا فرمودند که سوء استفاده از مصونیت شده است و این جا است که توهین شده است و برای بنده نگرانی ایجاد میکند آقای اردلان و بعضی از نمایندگان اینطور خیال میکنند که باستی اوضاع و احوال اجتهای ایران تا هزار سال دیگر بهمان طریق باشد که در دوره رضاشاه بوده است اینطور خیال میکنند بعضی اینک یک سرو صدائی از يك گوشه ای بلند شد فوراً برخلاف امنیت و آسایش و برخلاف مصالح عالی کشور است این فکر درست نیست، این صحیح نیست این اشتباه است باید آفایند اوضاع و احوال ممالکت و احوال اوضاع و احوال تمام دنیا تغییر کرده است امروز دیگر نمیشود بآن نظری که آن روز با اوضاع ایران نگاه میکردید امروز هم نگاه کنید این نهضت هائی که آفایانی با اسم نگرانی خیال میکنند این نهضت ها معلوم نشدند اجتماع ملت ایران است ملت ایران باید بوسیله همین نهضت ها زنده بودن خودش را بکوشد دنیا برساند اگر ما داد آزادی نکشیم اگر ما نخواهیم حق آزادی خودمان را با این صدا ها بگیریم دیگران با استقلال و آزادی ما احترام نیک گذارند آقا خیال میکنند بعضی اینک يك شخصی عضو يك حزبی شد خیانت خواهد کرد (اردلان - ابتدا بنده اینطور خیال نمیکندم) اینطور تصور میفرمایند که بنده که عضو يك حزبی هستم و مفتخرم که عضو آن حزب هستم و رفتنم برای رسیدگی بآن حزب و در ضمن مردم آن شهر هم از بنده ملاقات کردند و زندگی آنها را از نزدیک دیدم کار خلاصی کرده ام خیر اینطور نیست بنده خواستم چیزها را از نزدیک دیدم در جلسه مجلس شورای ملی قبل از دستور عرض کنم ولی متأسفانه نمایانم چه چیزی پیش آمده است در مجلس که میخواهند نطق قبل از دستور بشود که مطالب گفته شود و این سوء نظرها پیش نیاید که آقا خیال کنند که بنده از این جام بروم و يك تفنگ دوش میگیرم که مردم يك شهری را انقلاب کنم ، این درست نیست ما و رفقای ما همیشه ثابت کرده ایم که در دوره مجلس شورای ملی همیشه کمال منازت را حفظ کرده ایم و همچون نخواستیم که يك تشنجی در مجلس شورای ملی حکم فرما باشد و خواستیم که اصول و مقررات را صادر صد حفظ کنیم آقا فرمودند از مصونیت سوء استفاده میشود آقا مگر قانون برای یکفرو وکیل مجلس با يك فرد دیگری فرق دارد اگر بنده یکجور کرده ام بیایید بگوئید ثابت کنید و بنده را مجازات کنید ولی بنده گمان میکنم که حسن استفاده از مصونیت کرده ام من رفتم از نزدیک اوضاع را دیدم و میخواستم يك عملیاتی را که برخلاف آزادی و برخلاف

بنده نیست کردستان ایران است) اطلاع نداشته باشم البته در قضایا نمیتوانم صریحاً فضاوت بکنم و نمایانم که قوانین بخوبی اجرا میشود و ما مورین بواسطه خودشان عمل میکنند تاخیر پس نماینده يك شهر حق دارد بهر شهری که دلش میخواهد همانطور که میتواند بهر وزارتخانه ای مراجعه کند مسافرت کند و اینکار هیچ مانع ندارد و این فرمایشی که حضرتعالی فرمودید کاملاً اشتباه است نماینده يك شهر نماینده تمام مملکت است و در هر شهری هر حادثه که اتفاق می افتد واقعا وظیفه هر نماینده ای است که بخرج خودش برود آن حادثه را از نزدیک ببیند تا فضاوتش درست باشد و الا من که این جا هستم چه میدانم در اصفهان چه میگردد ، در کوههای نقاشی چه میکنند حتما باید بروم اوضاع را از نزدیک ببینم و با مردم تماس پیدا کنم که بتوانم در قضایای که در جریان است خوب فضاوت کنم آقا فرمودند که سوء استفاده از مصونیت شده است و این جا است که توهین شده است و برای بنده نگرانی ایجاد میکند آقای اردلان و بعضی از نمایندگان اینطور خیال میکنند که باستی اوضاع و احوال اجتهای ایران تا هزار سال دیگر بهمان طریق باشد که در دوره رضاشاه بوده است اینطور خیال میکنند بعضی اینک یک سرو صدائی از يك گوشه ای بلند شد فوراً برخلاف امنیت و آسایش و برخلاف مصالح عالی کشور است این فکر درست نیست، این صحیح نیست این اشتباه است باید آفایند اوضاع و احوال ممالکت و احوال اوضاع و احوال تمام دنیا تغییر کرده است امروز دیگر نمیشود بآن نظری که آن روز با اوضاع ایران نگاه میکردید امروز هم نگاه کنید این نهضت هائی که آفایانی با اسم نگرانی خیال میکنند این نهضت ها معلوم نشدند اجتماع ملت ایران است ملت ایران باید بوسیله همین نهضت ها زنده بودن خودش را بکوشد دنیا برساند اگر ما داد آزادی نکشیم اگر ما نخواهیم حق آزادی خودمان را با این صدا ها بگیریم دیگران با استقلال و آزادی ما احترام نیک گذارند آقا خیال میکنند بعضی اینک يك شخصی عضو يك حزبی شد خیانت خواهد کرد (اردلان - ابتدا بنده اینطور خیال نمیکندم) اینطور تصور میفرمایند که بنده که عضو يك حزبی هستم و مفتخرم که عضو آن حزب هستم و رفتنم برای رسیدگی بآن حزب و در ضمن مردم آن شهر هم از بنده ملاقات کردند و زندگی آنها را از نزدیک دیدم کار خلاصی کرده ام خیر اینطور نیست بنده خواستم چیزها را از نزدیک دیدم در جلسه مجلس شورای ملی قبل از دستور عرض کنم ولی متأسفانه نمایانم چه چیزی پیش آمده است در مجلس که میخواهند نطق قبل از دستور بشود که مطالب گفته شود و این سوء نظرها پیش نیاید که آقا خیال کنند که بنده از این جام بروم و يك تفنگ دوش میگیرم که مردم يك شهری را انقلاب کنم ، این درست نیست ما و رفقای ما همیشه ثابت کرده ایم که در دوره مجلس شورای ملی همیشه کمال منازت را حفظ کرده ایم و همچون نخواستیم که يك تشنجی در مجلس شورای ملی حکم فرما باشد و خواستیم که اصول و مقررات را صادر صد حفظ کنیم آقا فرمودند از مصونیت سوء استفاده میشود آقا مگر قانون برای یکفرو وکیل مجلس با يك فرد دیگری فرق دارد اگر بنده یکجور کرده ام بیایید بگوئید ثابت کنید و بنده را مجازات کنید ولی بنده گمان میکنم که حسن استفاده از مصونیت کرده ام من رفتم از نزدیک اوضاع را دیدم و میخواستم يك عملیاتی را که برخلاف آزادی و برخلاف

آرامش است تذکر داده باشم (اردلان - شتابانی در اینجا تذکر بدهید چرا در اصفهان تذکر میدهند) بنده باید آقا بروم اوضاع را از نزدیک ببینم بنده تا بيك مطالبی ایمان نداشته باشم نمیتوانم این جا بیایم توضیح بدهم خوب است آقا اگر اعتراضی دارید و نظریات خصوصی دارید و میخواهید با این حرفها عوام فریبی کنید این موضوعات را برای نظن در يك مجالس دیگری بگذارید والا این بیانات درست نیست و جایش اینجا نیست و خواهش میکنم که اینطور وظایف را در این جا تذکر ندهید این خلاف قانون است که شما میفرمایید برای اینکه نماینده يك شهری نماینده تمام مملکت است وقتی که بنده خبر رسیدم که در بزد کلوب حزب توده را آتش زده اند بنده باید بروم ببینم که آيا راست است یا نیست (اردلان - شما باید در این جا بفرمائید خبر من باید بروم آنجا و تحقیق کنم ببینم چرا در بزد کلوب حزب توده را آتش زده اند یاد اصفهان چرا کردن يك کارگر را طناب می اندازند در این جاو آنجا میبرند که استفار کند که من عضو فلان دسته سیاسی نیستم این وظیفه من است که بروم و از نزدیک ببینم چه اشخاصی مرتکب اینکار شده اند.

اردلان - بنده هم بموجب ماده ۱۰۹ نظامنامه عرضی دارم اجازه بفرمائید ؟

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - عرض کنم اصلاً یکی از مسائلی که در قانون اساسی هست و مسلم است تفکیک قوای ثلاثه است یعنی قوه مقننه و قوه مجریه و قوه قضائیه باید از هم تفکیک بشوند (دکتر راد منش - ای کاش شما هم باین توجه داشتید) البته ما داریم ، آقای دکتر را مدتش میگویند من میروم ببینم که مأمور دولت چه کار میکنند شما همانوقت در اجرائیات وارد میشوید شما باید متوجه باشید که اگر يك مأمور دولتی برخلاف قانون رفتار کرد این جا از دولت سؤال کنید استیضاح کنید (دکتر کشاورز - اگر استیضاح بشود بصره شما خواهد بود) وقتی که شما صحبت میفر موبد بنده ساکت بودم ، یکی از چیزهائی که در مجلس کمتر رعایت میشود و از ملاطفت آقای رئیس سوء استفاده میشود حرف زدن بین حرف دیگران است (رئیس - صحیح است بگذارید حرف خودشان را بزنند) بلی از ملاطفت آقای رئیس سوء استفاده میشود (فداکار - ما چه سوء استفاده ای کرده ایم ؟) بنده میخواهم جواب آقای دکتر راد منش را عرض کنم.

ایرج اسکندری - شما حق ندارید جواب بدهید ما هیچوقت منتظر نیستیم که شما جواب بدهید مملکت مونویل کسی نیست .

دکتر طاهری - مقصود این است که حرف زدن بین حرف دیگران گذشته از اینکه برخلاف نزاکت است مطابق نظامنامه تخطی است و مجازات دارد . . .

دکتر رادمنش - اینطور نیست

رئیس - آقای دکتر رادمنش شما بکساعت حرف زدید کسی مانع نکرد بگذارید حرفتان را بزنند .

دکتر کشاورز - ایشان اظهار نظامنامه ای داشتند .

دکتر طاهری - بنده این را خواستم عرض کنم که آقایان نمایندگان اگر از يك مأمور دولت رضایت ندارند و معتقدند که او عمل خلاف قانونی کرده است باید از دولت استیضاح کنند یا سؤال کنند

والا اگر نمایندگان دخالت کنند مطابق قانون دخالت قوه مقننه در قوه مجریه است

دکتر رادمنش - کی دخالت کرده است ؟ رفته است اوضاع را دیده است .

رئیس - رأی میگیریم به مرخصی آقای کامبخش آقایان موافقین قیام فرمایند (عده بیشتری برخاستند) تصویب شد .

خبر مرخصی آقای طهرانچی

آقای طهرانچی بموجب گواهی پزشک معالج (رئیس بهداری زشت) بواسطه کسالت مزاج در درشت تحت معالجه و ممنوع از حرکت بودند و در نتیجه از تاریخ دوازدهم فروردین ۱۳۲۳ پنجاه روز غیبت داشته اند و درخواست اجازه نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی عنبر ایشان را موجه تشخیص داده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس - آقایانیکه با مرخصی پنجاه روزه آقای طهرانچی موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نموده) تصویب شد .

خبر مرخصی آقای دکتر کشاورز

آقای دکتر کشاورز سیزده روز از تاریخ دهم دیماه ۱۳۲۳ بمناسبت گرفتاری و اصلاح امور حوزه انتخابیه خود غیبت داشته اند و درخواست اجازه نموده اند و چون ایشان مقرری مالمهانه خود را در تمام این دوره چهار دهم برای امور اجتماعی و فرهنگی و بهداشتی بندر یهولی تخصیص داده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با سیزده روز غیبت ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - آقایانیکه با مرخصی آقای دکتر کشاورز موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

خبر مرخصی آقای جواد مسعودی

آقای جواد مسعودی درخواست بیست و پنج روز مرخصی از تاریخ ۲۶ دیماه ۲۳ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود.

رئیس - رأی میگیریم به مرخصی ۲۵ روزه آقای جواد مسعودی موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای طباطبائی - دو سه نفره تلگراف از سبزوار داشتند که تا وقتی آقای وزیر مالمهانه نمیکند است بهر مجلس برسانند.

۶- بیانات آقای محمد طباطبائی

طباطبائی - بنده بصحبت قبل از دستور کمتر مانوسم اما امروز اجازه خواسته بوم برای یادآوری مطلبی که در ضمن تلگرافات عیدیه از خراسان و من جمله از سبزوار بر مرکز مخابره شده بود بهر آقایان برسانم و چون قبل از دستور موفق نشدم این بود که از آقای رئیس خواهش کردم کدر یک فرصتی بمن اجازه داده بشود . این تلگرافات مربوط باظهار تأسف و استعدائی است که از دولت شده است و از طرف دولت هم فعلاً آقای وزیر محترم دارائی تشریف آوردند شاید وسیله ابلاغ این عرض من بدولت برای یکدفعه دیگر بشوند و آن مربوط است باقیه آقای کاشانی چون مکرر در مجلس شورای ملی مطالب و حقایق مربوط با ایشان گوشزد شده بنده بتصدیق و استماع آن مطالب اکتفا کردم و بنظر من همانها کافی بود و دولت میبایست چه آمدورد توجه قرار میداد اما حالا که از خراسان و مخصوصاً از سبزوار تلگرافاتی رسیده که تقدیم مقام ریاست میکنم يك تکلیف خاصی برای من پیدا شده که از دولت

خواهش میکنم جداً بکفندی از زوی راستی و جدیت باین قضیه توجه بشود. آقای کاشانی مردیست با نفوی و دارای مقام روحانی و علمی و محبوبیت واقعی ایشان نزد مردم (محبوبیت واقعی) مورد تردید و انکار نیست (نولادوند - از همه جان نظیر این تلگرافات شده است از قم و اصفهان و جای دیگر) بله از همه جا رسیده ولی عرض کردم برای من يك وظیفه خاصی را ایجاد و ایجاد کرد چون همانطور که عرض کردم از خراسان است از سبزوار است از محترمین و کسانی که دارای فکر و ذوق هستند و فضایل را خوب تشخیص میدهند این تلگرافات از این طبقه است که نسبت با ایشان اظهار علاقه شده است بنده وظیفه دار شدم که برای یکمرتبه دیگر از دولت جداً تقاضا کنم که باین قضیه اسف آورده مدتی است افکار عمومی را جریحه دار کرده است بهر نحوی که شده است باین عمل خاتمه بدهند (بعضی از نمایندگان - نسبت بهمه بفرمائید) البته مقصود همه بازداشت شدن هستند و به شان اشخاص محترمی هستند و ما همه متأسف هستیم ولی آقای کاشانی بطوری که بهر مرض آفایان رسیده است مرض هستند از قم تلگرافاتی رسیده بود که نسبت با ایشان ارفاقی کنند که ایشان بمعالجه خودشان بپردازند و بعد من ششیدم که از محلی که ایشان بودند بمسجل دیگر انتقالشان دادند احوال ایشان وضعیت مزراحی شان خوب نیست اوضاع و احوال خودشان و خانواده شان بقدری اسف آوراست که من زانده میدانم باینکه مفصلاً بهر آقایان برسانم صحیح است این تلگرافات را بمقام ریاست تقدیم میکنم و از دولت قوی شوکت خواهش میکنم که یکقدری جدیتر در این موضوع اقدام کنند

۷- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه

راجع بمحتم دودوازدهم بودجه بهمین واسفند

رئیس - آقای وزیر دارائی آمدند لایحه بودجه مطرح است مذاکره در کلیات است آقای فرهودی

فرهودی - بنده خیال میکنم لایحه که فعلاً مطرح است در حقیقت لایحه متمم بودجه محسوب میشود برای اینکه در طی هر يك از مواد لایحه يك مقررات بودجه و مالی است که این مقررات البته طرز اجرائی بودجه و دوره عمل بودجه را معلوم میکنند ولی ما نه خود این لایحه را یک لایحه متمم بودجه تلقی کنیم زیرا همان طور که لایحه متمم بودجه از اسمش بدست میآید مقرراتی است برای تکمیل بودجه بطوریکه آقایان میدانند در سال ۲۳ اصلاً بودجه ای تصویب نشد تا اینکه ما يك متمم بودجه ای هم برایش فرض کنیم چون بودجه در سال ۲۳ تماماً بصورت يك دوازدهم گذشت بنابراین سال ۲۳ بودجه مستقلی نداشته و ارتصوب مجلس شورای ملی نگذشت که ما بیاییم و حالا يك موادی را بنا بر تقاضای دولت متمم بودجه تصویب بکنیم چند روزی هم با آخر سال ۲۳ بیشتر باقی مانده و در این لایحه بنده می بینم دولت تقاضای اعتباراتی کرده این اعتبارات خالی از دو صورت نیست یا خرج کرده اند (جهمی از نمایندگان - عهه کافی نیست) .

رئیس - آقا عهده کافی شد بفرمائید .

فرهودی - . . . این اعتباراتی را که در طی این مواد خواسته اند خالی از دو صورت نیست یا خرج کرده اند یا اینکه حالا اعتبار میخواهند که خرج بکنند اگر خرج کرده اند که البته این يك عمل خلاف قانونی است برای اینکه اعتباری را از مجلس نکرده خرج کرده اند اگر خیر امروز تصویب مجلس را میخواهند که خرج کنند دیگر فرصتی برای خرجش نیست .

برای اینکه سال در شرف اتمام است و مطابق مقررات قانون محاسبات عمومی اعتبار هر يك از مواد بودجه میبایستی تا آخر آن سال تمهید شود والا قابل پرداخت نیست فرض بفرمائید در یکی از این مواد يك میلیون

نومان برای وزارت راه درخواست کرده اند تا این قانون تصویب بشود و از طرف رئیس مجلس بدولت ابلاغ بشود و بصحبه ملوکانه موشع بشود و در مجله رسمی درج بشود این سه چهار روز میگذرد و باید این تشریفات عملی بشود آقای وزیر دارائی بتوانند آنرا اجرا بکنند چون بمذاط طی این مراحل صورت قانونیت پیدا میکنند و در آن موقع دیگر سال منقضی شده است و حتی ایشان تمهید هم نمی توانند بکنند بنا بر این مطلب می اقتضا میکند که این دو صورت یا این يك میلیون را خرج کرده اند که میخواهند این اجازه را از مجلس بگیرند و بصورت قانون در بیاورند برای اینکه خرج کرده اند باینکه خرج نکرده اند پس در اینصورت مجلس بيك عمل لغوی دهنوت شده است یعنی زحمتی کشیده است و قانونی وضع کرده و آن قانون موقع اجرائش گذشته و این عمل اصلاً عمل لغوی بوده و شان مجلس شورای ملی این نیست که مرتکب عمل لغو بشود و حتی شان اشخاص هم نیست که مرتکب کار لغو بشوند با حرف لغو بزنند . باز يك نکته دیگر این است که اعتبار انتفاعی را خواسته اند سلفش را ترقی بدهند و اعتبار دعوائی و تمهیدات را در ماده ۲ در بند ب بپیای سی میلیون ریال ترقی داده اند البته آقایان میدانند که این موضوع اعتبار دعوائی و تمهیدات همیشه مربوط است بيك عهده طلبکاران کردن کفایت دولت یعنی يك اشخاصی يك حساب سازهای می کنند و خودشان را طلبکار دولت نشان میدهند

جمعی از نمایندگان - عهه برای مذاکره کافی نیست .

رئیس - اگر آقایان موافقت جلسه را ختم کنیم (یکی از نمایندگان - خیر اجازه نطق بعد از دستور بدهید) .

آقای فرهودی عهه کافی شمر بفرمائید

فرهودی - عرض کردم که در این بند ب دولت اجازه خواسته است این سی میلیون ریالی را که امروز میخواهند اکتفا بگیرند برای خرج در سال ۱۳۲۳ حکایت میکند اینک اشخاص هستند که خودشان را حق اناحق طلبکار از دولت میدانند یا خودشان را طلبکار از دولت کرده اند و چون نفوذ دارند و در مزاج دولت مؤثرند دولت را وادار کرده اند باینکه این ماده را بیاورد . مجلس که مادراین تقابین آخر سال يك عمل خلافی هم مرتکب شویم و این اجازه را بدهیم . در صورتیکه اگر دولت واقفانگرش و نیتش این است که طلبکاران خودش را راضی بکنند یعنی دیون خودش را بدهد شش ماه است در این مجلس دارد مذاکره میشود از يك دین قانونی و يك دین مسلمی که دولت دزد در مقابل مستخدمین جز عدد ۲۱ اسفند ۱۳۰۰ در دوره ششم تقنینیه که که ده از لیبر های آزادی مجلس در این جا بودند و متأسفانه مرحوم شده اند قانونی گذشت که سالی یکبار حقوق مستخدمین جزء عیدی داده شود . تا وقتی که این قانون لغو نشده مستخدمین جزء باستناد این قانون طلبکار هستند و طلبکار مسلم دولت هستند (صحیح است) دولت در سال گذشته فقط با يك بخشنامه آن قانون را لغو کرد یعنی جلوی اجرائی آن را گرفت و موقوف گرد اجرائش را امسال چندین دفعه این تذکر داده شد و آقای رئیس مجلس شورای ملی هم شرح مؤکدی مرقوم فرمودند و دولت را هدایت کردند با اجرائی آن قانون یعنی قانونی که مربوط است بزندان گانی عهده کبری از مستخدمین جزء که در ردیف کارگر محسوب میشوند . وزیر دارائی هم در راه رو بنده فرمودند که اینکار فریب دومیلیون خرجش است و ما نداریم و حتی برای اینکه این فکر را از دماغ مستخدمین خارج بکنند يك خبری هم بریزند دادند و توی روزنامه ها نوشتند که خبر خبری نیست و مستخدمین دولت خیالشان راحت باشد . ممکن است نیم متر پارچه به شان داده شود . اگر شما وجدان تصفیه تمهیدات دارید . اگر شما

علاقه دارید دیون دولت پر داخه شود پولی را که بموجب قانون الان میبایستی بمستخدمین دولت بدهید نمیدهد و آنوقت در روزهای آخر سال لایحه میآورد که اعتبار دعاری و تمهیدات یعنی يك كلمه كشمدر مبهمی كه كلمه دعاری و تمهیدات است كه اصلان بدهانیم چیست یعنی يك اشخاصيكه حالا معلوم نیست كه كجا هستند و بعد درست میشود اول اعتبارش را میگذرانند بعد هم طلبكارش را درست میکنند كه بیا و سفرهای هست اینجا این اعتبار را از مجلس میگذرانیم این عمل دولت در پیشهاد این بند يك عمل فرض آمیزی است . . .

وزیر دارائی اینطور نیست .

فرهودی - . . . برای اینکه مطالبات مسلم مستخدمین جزء را نمیدهند بعنوان اینکه پول نداریم و بعد بندب رامیآوردند كه يك اعتبار مجهوی را تثبیت بكنند و يك اشخاص مخصوصی بدهند از آن عجبتر ماده ۷ است كه وقتيكه از اول حساب بكنیم میشود ماده ۷ بنده این ماده را میخوانم استندما میكنم آقایان دقت كنند ببینند دولت بامجلس شورای ملی قانون اساسی چه جور دارد معلوم میکنند .

ماده ۷ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود باقرارداد مورخ ۱۰ مرداد ۱۳۲۳ كه وزارت فرهنگ برای تكمیل ساختمان سه دبستان نو بنیاد در تهران منعقد نموده موافقت و از مجمل اعتبار مربوطه پرداخت نماید .

جمعی از نمایندگان - عده كافی نیست .
رئیس - آقایان ختم جلسه را پیشهاد کرده اند عده هم كافی نیست .
جمعی از نمایندگان - صحیح است .
 ۸ - موقع جلسه آئیه - ختم جلسه
رئیس - پس جلسه را ختم میکنیم در نتیجه مذاكراتی كه با آقای د كتر شفق شد بالاخره قرار شد جلسه همان روز يكشنبه باشد .
 مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد .
رئیس مجلس شورای ملی
محمد صادق طباطبائی

سئوالات نمایندگان

انتخابات واحكام

وزارت امور خارجه

آقای طهورت آدبیت بسمت نیابت دوم سفارت كبرای شاهنشاهی ایران در مسكو منصوب شده اند .

وزارت دادگستری

- ۱ - آقای حسین امید باز پرس دیوان كیفر بسمت معاونت دادرسی دیوان كیفر .
- ۲ - آقای عنایت الله زینی باز پرس دادرسی زابل بسمت امانت شعبه ۲ دادگاه بخش مشهد .
- ۳ - آقای علی اصغر كردالیان باز پرس دادرسی شهرستان ساری بسمت كارمندی ملی البدل دادگستری بابل .
- ۴ - آقای نصر الله زرفشان كارمند ملی البدل دادگستری بابل بسمت بازرسی دادگستری بابل .
- ۵ - آقای رضا هنری دادستان استان ۱ و ۲ بسمت دایاری دادرسی دیوان كشور .
- ۶ - آقای غلامرضا فولادوند مستشار دادگاه استان ۲ و ۱ بسمت كفالت اداره بازرسی امور اداری .
- ۷ - آقای كیكارس ملك منصور كارمند منتظر خدمت بسمت كارمندی اداره حقوقی .
- ۸ - آقای علی گردنیا بسمت ریاست قسمت امور بین المللی اداره حقوقی .
- ۹ - آقای ضیاء الله دادوند رئیس قسمت امور بین المللی اداره حقوقی بسمت معاونت اداره حقوقی .

دارائی سئوال میکنم - در عوض این همه تعجیل كه باین مردم وارد میآوردید چه برای آنها انجام نموده اید .

آیا جان این افراد هر بخش پنجاه هزار نفر نفوس ارزش يك مریضخانه و يك دكتر را ندارند ؟
امیر قاسم - فولادوند

ریاست معظمه مجلس شورای ملی

مقرر شود جناب آقای وزیر پیشه و هنر حاضر شده جواب سئوالات ذیل را راجع بكارخانه بلور سازی بیان فرمایند :

اولا شیشه كه مورد احتیاج تمام طبقات كشور است دولت مخارجی گذاشته مساعدت نموده و تمام مواد آن در داخله موجود است بچه علت شیشه سازی تعطیل شده كه با بودجه ضعیف ملت ایران متری هفتصد و پنجاه ریال ناچار مانده شیشه میخرند در صورتی كه در كارخانه بهفده ریال و ده شاهی میفروختند بطوريكه شایع شده چون شیشه كه از خارج وارد مینمایند متضمن سود هنگفتی است برای همین منظور ساخت شیشه را تعطیل نموده اند و دیگر صاحب سهم هم میل دارد سایر سهام را هم خریداری نماید بعد كارخانه را بكار اندازد دولت و وزارت پیشه و هنر چرا تا كنون در این قسمت اقدام نكرده .

ثانیاً از بدو تاسیس این كارخانه چقدر و چه مبلغی تا حالا مساعدت مالی نموده آیا دولت در مقابل مساعدت سهامی دارد یا نه و بچه ترتیب استهلاك نموده صورت جامع آنرا بمرض مجلس برسانند .

ثالثاً معروف شده یکی از بازرگانان را بنام تخصص در كار شیشه بامريكا فرستاده اند و مشغول تجارت است در این قسمت دولت دخالت داشته یا نه ؟ توضیحات لازمه را بیان فرمایند .

مجد ضیائی

جناب آقای وزیر محترم بهداری

بطوری كه خاطر عالی مستحضر است شهرستان بروجرد و بخش های آن كه جمعا متجاوز از چهارصد هزار جمعیت دارند بكلی فائد بهداری و مریضخانه و دارو است . مدت يكسال است هر چه این بنده برای این موضوع مهم با وزارت بهداری مذاكره و مكاتبه مینمایم بكوچكترین نتیجه نرسیده .

۱ - برای بروجرد و مریضخانه آنجا مقرر بود آقای دكتر حازق كه از جراحان معروف و مورد علاقه اهالی بروجرد است اعزام شود مدت سه ماه است برای تبدیل ایشان كه اصلاحش كار يكروز است هنوز معطل و اصلاح نشده .

۲ - بخش سیلاخور هابا و سیلاخور سفلی كه متجاوز از دوپست قریه و پنجاه هزار جمعیت دارد - حتی طبیب مجاز هم ندارد .

۳ - دو بخش بزرگ چاپلق و پربرود كه متجاوز از چهارصد قریه و دوپست و پنجاه هزار جمعیت دارد - پس از يكسال مذاكره حضوری و استدعای كتبی اینجانب - با اینکه در صورت كوچكترین علاقه حداقل سه نفر طبیب برای افراد آنجا میبایست در نظر گرفته شود - يك نفر دكتر كه تازه تحصیلاتش تمام شده بود - موسوم بآقای دكتر حاكمی برای این دو بخش بزرگ معین شد - مع التأسف چند ماه است این آقای دكتر هم حاضر برای حرکت و رفتن بمحل مأموریت نشده وزارت بهداری هم در عوض تعیین دكتر دیگر پس از چندین شكایت اهالی و این جانب - فقط رونوشت شرحی كه بدكتر حاكمی برای حرکت او نوشته برای این بنده فرستاده .

آیا انصاف است این مردم سالی چندین میلیون مالیات بدولت مركزی بدهند - و حتی نتیجه و حاصل سالیانه خود گندم و محصولاتشان را بثلث و ربع قیمت بافشار مأمور حمل تهران و سایر شهرها نمایند - با تمام این خدمات پس از يكسال مكاتبه و مذاكره این جانب برای شهرستان بروجرد يك نفر طبیب را وزارت بهداری و وزارت دارائی حاضر نشدند رتبه اش را اصلاح نموده و اعزام دارند و سه بخش بزرگ سیلاخورین و چاپلق - پربرود - و زز - و ماهرو بكلی فائد طبیب و دارو باشند .

من بنام وظیفه وجدانی و وكالتی كه نسبت باین مردم دارم - از دولت و وزارت بهداری - وزارت